

... ЕЛЕКТРОСРБИЈА ...

• Број: 163 • Децембар 2007 • Година XXIII • ISSN 1820-5690

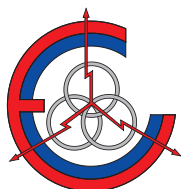
Срећни празници

2008

Оснивач Привредног друштва
ЈП Електропривреда Србије

Генерални директор
др Владимир Ђорђевић

Издавач:

Привредно друштво
за дистрибуцију
електричне енергије
„Електросрбија“ д.о.о.
Краљево

Директор:

Десимир Богићевић, дипл.инж.ел.

Главни и одговорни уредник:

Перица Максић

Новинари и сарадници:

Радмила Весковић
Радослав Рики Гавриловић
Марина Миљковић Дабић

Редакцијски одбор:

Јулијана Максимовић
Дејан Владовић
Жељко Ђорђевић
Срђан Ђуровић
Ђорђе Павловић

Адреса редакције:

Димитрија Туцовића 5
36000 Краљево

Телефон: 036 304-178

Факс: 036 321-429

e-mail:

info@elektrosrbija.co.yu
perica.maksic@elektrosrbija.co.yu

Web site:

www.elektrosrbija.co.yu

Графичко обликовање:

Александар Ристић

Штампа:

М-граф, Крушевачки пут 66, 37240 Трстеник

Тираж:

2.500 примерака

САДРЖАЈ

	страна
ПД "Електросрбија" Светски стандарди у заштити животне средине	3
Најуспешнија предузећа Бизнис топ 2006.	5
На раскршћу година Највише се инвестира у примарну делатност	6
Попис у "Електросрбији" Домаћински однос према имовини	10
Извршни одбор ДИТЕС-а Обновљен рад Друштва инжењера и техничара	12
Рад говорних аутомата У сусрет потрошачима	13
Погон у Трстенику Боље снабдевање тарифних купаца	14
Право на бесплатне акције За запослене - акције у висини од 200 евра по години стажа	15
ЕПС и деца Награде за најбоље на литерарном конкурс	16
Ликовна изложба "Пријатељи ЕД Трстеник"	17
ДДДК Даваоци крви поново у акцији	18
Ствараоци Природа је део мене	19
Знамења Манастир Фенек	20

Поштоване колегинице и колеге радници ПД "Електросрбија" д.о.о. Краљево,
Вама и Вашим породицама

честитам Нову 2008. годину и Божићне празнике
и желим пуно успеха, среће и здравља.

У овој години, ма колико је она била тешка, "Електросрбија" се налазила у самом врху ЕПС-а као добро организовано и успешно Привредно друштво. Надам се да ће нам и у наредној години "Електросрбија" и даље бити први приоритет, да ћемо сва наша знања и снаге уложити у њен даљи развој и просперитет.

Желим Вам да Новогодишње и Божићне празнике дочекате и проведете у срећи и здрављу.

Десимир Богићевић,
директор Привредног друштва
"Електросрбија" Краљево

ПД "ЕЛЕКТРОСРБИЈА" ДОБИЛО СЕРТИФИКАТ ЗА СИСТЕМ УПРАВЉАЊА ЗАШТИТОМ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Светски стандарди у заштити животне средине

"Електросрбија" је прва у оквиру ЕПС-а добила сертификат за систем управљања заштитом животне средине (ЕМС) према захтевима стандарда ISO 14001:2004 - "Добијањем овог сертификата остварили смо још један значајан пословни успех", каже директор ПД-а Десимир Богићевић

Вишемесечне напорне припреме за стандардизацију процеса заштите животне средине завршене су средином децембра на најбољи могући начин. Сертификациона кућа "TÜV SÜD" из Минхена 12. децембра је доделила ПД "Електросрбија" д.о.о. Краљево сертификат за систем управљања заштитом животне средине према захтевима стандарда ISO 14001:2004. То је најбоља потврда да се у Друштву на савремен начин приступа проблемима екологије и да се схвата значај заштите животне средине. ПД "Електросрбија" је постигло још један значајан успех. За сада смо једино привредно друштво у ЕПС-у које је добило овај сертификат, што је још доказ да је "Електросрбија" озбиљна и успешна компанија. Такође, овим смо

показали да се трудимо да радимо на нивоу на ком раде најуспешније светске компаније", каже директор Друштва Десимир Богићевић.

Увођење стандарда ISO 14001:2004 у процес управљања заштитом животне средине у ЕПС-у део је пројекта Европске агенције за реконструкцију. Изабрана су 4 привредна друштва: Панонске термоелектране, Колубара, Електродистрибуција Београд и "Електросрбија" Краљево. Наше Друштво је прво које је овај посао успешно привело крају. Према речима стручног сарадника за заштиту животне средине Браниславе Недељковић, припреме су почеле још у мају. Формиран је Централни тим за израду докумената са задатком да у сваки захтев стандарда инкорпорира специфичности процеса који

постоје у нашој компанији. У сваком од огранака формиран су и тимови за имплементацију ових докумената који су се старали о томе да документа стигну до сваког запосленог који учествује у процесу управљања заштитом животне средине, као и да власнике ових активности упознају са новим задацима. Формиран је и Тим за интерне оцењиваче који је чинило 20 људи који су прошли посебну обуку, са задатком да провере спремност за екстерни аудит.

Пре сертификације извршен је предсертификациони аудит који је у "Електросрбији" обављен 23. октобра. У тој фази су прегледана најважнија документа и указано на поједине неусаглашености које су исправљене. Током дводневног сертификационог аудита 11. и 12. децембра представници "TÜV SÜD" су обишли све огранке и проверили усаглашеност система са захтевима стандарда ISO 14001:2004.

Променити свест о заштити животне средине

Општи циљеви увођења система управљања заштитом животне средине према захтевима стандарда ISO 14001:2004 у ПД "Електросрбија" су: смањење цурења уља из опреме у погону; потпуно одстрањивање опреме са пираленским уљима, као и њихово уклањање са свих локација; безбедан превоз опасних материја; чување животне средине и спречавање загађења земљишта, смањење цурења уља и одговарајуће складиштење електро-опреме и амбалаже за скупљање искоришћеног уља; очување земљишта и околине.

На питање шта се у пракси конкретно променило, Бранислава Недељковић одговара на примеру процедуре управљања отпадом и опасним материјама.

Аудитори саопштавају одлуку

Тако се при набавци било које опасне материје до сада нису тражиле безбедносне листе (упутства о складиштењу, руковању и транспорту), а сада ће добављач морати да их има. Добављач, пружалац услуга или извођач радова мора бити упознат са системом управљања заштитом животне средине. Такође, понуђач мора бити сагласан да се приликом испоруке добара на локације у објектима нашег ПД придржава законских и осталих захтева који се односе на аспекте животне средине и процедура, упутстава и радних инструкција ЕМС-а. Према речима Недељковићеве, у магацинима се могу видети промене већ на први поглед. Осим што је сам простор сређен, опасне материје прати одговарајућа документација и налазе се у прописној амбалажи. Сваки отпад прате листови враћања да би се отпад класирао и касније продао или уништио. Управљање отпадом и опасним материјама сада је уређен процес од набавке, преко ускладиштења, до коришћења. При свему томе оствариће се и знатне уштеде, јер је могућа знатно боља контрола улаза и излаза материјала.

Бранислава Недељковић истиче да су сви који су били укључени у овај обиман посао позитивно прихватили увођење стандарда у управљање заштитом животне средине. У томе је велику улогу одиграла и едукација коју је, у мањем или већем обиму, прошло 170 људи. "За овај успех заслужно је много људи, од менаџера као власника процеса, до оних који непосредно раде на терену. Ниједан тим не би могао да одради посао у овако великом предузећу без подршке свих који учествују у процесу управљања заштитом животне средине. Ако се људима приђе на одговарајући начин и ако им се објасни значај посла који радимо, подршка не изостаје. Уз такав приступ можемо очекивати промену свести о значају заштите животне средине", каже Недељковићева.

Увођење светских стандарда стална је пословна политика у ПД "Електросрбија". Тако је почетком октобра добијена позитивна оцена на првој ресертификационој провери спровођења успостављеног система управљања квалитетом (QMS) у складу са стандардима ISO 9001:2000. Али ни ту није крај. "У наредној години планирамо и имплементацију система управљања здрављем и безбедношћу (OHSAS). Након тога следи интеграција сва три система у интегрисани систем менаџмента (IMS)", истиче директор "Електросрбије" Десимир Божићевић.

Радмила Весковић

Бизнис топ 2006.

"Електросрбије" нема на листи сто најуспешнијих српских предузећа по исказаној добити, у Рашком региону је на другом месту, а по активи, капиталу и пословном приходу на сјајној средини друге декаде стотину најбољих у Србији

Трећу годину заредом часопис "Бизнис и финансије" објављује рангирање најуспешнијих српских предузећа. Публикација се ради на основу података које часопису уступају "Делоит", Агенција за привредне регистре, Београдска берза и друге институције и организације које се баве финансијама. Листе за 2006. годину прављене су на основу завршних рачуна предузећа за прошлу годину које је обрадио Републички завод за статистику.

"Бизнис топ 2006. - пословање предузећа у 2006. години" доноси листе највећих предузећа у Србији по: добити, активи, капиталу, пословном приходу... Направљена је и ранг-листа најбољих малих и средњих предузећа по својини, по регионима и делатностима. Где је у "Бизнис топу 2006." место привредног друштва "Електросрбија" Краљево?

По активи на високом петнаестом месту, по капиталу једну степеницу више на четрнаестом, а по пословном приходу на највишем - тринаестом месту. Подаци којима је у публикацији представљена "Електросрбија" приказују 34,71 милијарду динара активе и скоро 33,80 милијарди капитала. По добити од око 219 и по милиона динара нема је међу сто најуспешнијих предузећа свих врста својине, јер је на зачељу листе стотину најбољих по добити концерн "Бамби Банат" а.д. Београд са готово 292 милиона динара приказане добити. Први на листи стотину најуспешнијих по добити је "Телеком Србија" а.д. Београд са више од 15,78 милијарди исказане добити са 2006. годину.

На ранг-листи по добити "Електросрбија" у публикацији "Бизнис топ 2006." заузима 17. место међу државним предузећима. На 43. месту са исказаних 42,59 милиона динара добити налази се "Електромонтажа" д.о.о. Краљево.

Само два државна предузећа у друштву најбољих у РО

У Рашком региону, привредно друштво "Електросрбија" је, по добити, према завршном обрачуну за прошлу годину на другом месту. На првом је привредно друштво "Тргомен ПВ" д.о.о. Краљево са исказаних готово 331 милион динара добити за 2006. годину. Занимљиво је да, на ранг листи 30 најуспешнијих предузећа по добити исказаној по завршном рачуну за 2006. годину, осим "Електросрбије" и "Електромонтаже" која је на 14.

месту нема више ниједног предузећа у државној својини на списку. Изузимајући предузеће "Нови Пазар-Пут" а.д. које је у мешовитој својини, сва остала предузећа на списку најбољих су приватна.

Према подацима Народне банке Србије, у Србији је у 2006. години, од 88.782 предузећа која су имала обавезу да поднесу финансијске извештаје, то учинило 91,4 одсто. Предузећа у Србији током прошле године су остварила укупне приходе од 4,79 милиона динара, или 33 процента више него у 2005. години.

Током прошле године, предузећа у Србији пословала су са око 108 милијарди динара у плусу, при чему је нето добит остварило 47.791 привредно друштво, губитак 21.337, а финансијски резултат није исказало 7.510 предузећа.

Предузећа из централне Србије остварила су 69,9 одсто укупних прихода, односно 3,35 милиона динара, у чему су са 64,7 одсто учествовала предузећа са територије Београда. Предузећа из Војводине остварила су 29,7 одсто, односно 1,43 милиона динара. По систему, што ближе метрополи то бољи изгледи за успех, после Београда, по броју фирми на листи најуспешнијих фирми по исказаној добити за прошлу годину налази се Јужнобачки округ. У Шумадијском округу, рецимо, послује пет фирми из друштва најбољих, у Мачванском четири, а у Средњобанатском три. Борски, Зајечарски и Рашки округ уписују по једно предузеће са топ листе ("Тргомен ПВ" на 88. месту).

Упореди ли се листе из претходних година, 43 предузећа са најновије ранг-листе за 2006. годину била су у континуитету међу сто најуспешнијих за последње три године.

Листа сто најуспешнијих предузећа у Србији по оствареној добити у прошлој години и њена детаљнија анализа, уз све друге информације, доноси и једно упозорење. Можда је боље чак рећи и један од аргумената у прилог дијагнози да је регионална слика Србије све суморнија и да је раскорак између развијених и неразвијених крајева, између метрополе и провинције - све већи. У главном граду послује и ствара профит 44, а у неразвијеним и недовољно развијеним општинама не ради ниједно од стотину најуспешнијих предузећа. Да прескочи доњи праг за улазак међу сто највећих добиташа "Електросрбији" је у 2006. години "фалило" око 72.5 милиона динара...

М.М.Дабић

Највише се инвестира у примарну делатност

Мада ће аналитичари у стручним службама ПД "Електросрбија", на основу релевантних показатеља, тек у јануару сачинити целовит извештај о свему што се радило и урадило у години коју испраћамо, новинари који су редовно пратили све активности у Привредном друштву, његовим огранцима и погонима, већ сада могу сасвим извесно рећи да је све оно што је планирано на годишњем нивоу урађено у задовољавајућем обиму и квалитету. Учињено је то превасходно захваљујући напорима запослених и упркос финансијским тешкоћама које су готово константно биле ограничавајући фактор у реализацији ремонтних и инвестиционих радова.

Укратко речено, у 2007. највише се инвестирало у основну делатност, а то ће бити приоритет у следећој години. Да је то тако, поред осталог, сведоче и казивања директора огранака које смо пред новогодишње празнике замолили да, концизно и прецизно, издвоје оно највредније што је у овој години остварено на њиховом конзуму и да истовремено укажу на приоритете у долазећој години.

У овом тренутку не можемо и не желимо да заборавимо ни допринос који је свему постигнутом дао преминули Родољуб Марковић, дугогодишњи радник и директор ПД "Електросрбија", који је "цео свој радни век посветио развоју наше компаније и учинио много да она буде оно што је данас - стабилно привредно друштво које прераста у модерну и економски профитабилну фирму", како је то на опроштају рекао његов сарадник и заменик Десимир Божићевић, новоименовани директор ПД "Електросрбија".

● **ДРАГАН ПЕРИШИЋ**, директор Огранка ЕД Аранђеловац

Смањени губици на мрежи

- На конзуму који покрива ЕД Аранђеловац са Погоном Топола у току ове године извршени су многи радови на реконструкцији ННМ, изградњи нових ТС, далековада и на отклањању последица проузрокованих елементарним непогодама.

Приоритет у одржавању ЕЕО био је на реконструкцији ННМ и у оквиру тог посла уграђено је више од 1000 бетонских стубова, реконструисано преко 40 км мреже и саниране све последице пожара које су настале ове године. Кад је реч о новим објектима, изграђено је и пуштено под погон 7 ТС 20/0,4 kV (ЕД Аранђеловац) и 5 ТС 10/0,4 kV (Погон Топола). У току су радови и до краја текуће године биће стављене под напон још две ТС 20/0,4 kV и три ТС 10/0,4 kV. Изграђено је и 4,7 км ДВ 20(10) kV, а приводе се крају још 2,5 км таквог далековада. У ТС 110/35/10 kV "Топола" у току је уградња две нове изводне ћелије 10 kV, а већ су замењена два СМТ 110 kV.

Напоменуо бих да је у току 2007. године ЕМС вршио реконструкцију ТС 110/35/20/10 kV "Аранђеловац", што је наша ЕД искористила и комплетно опремила трафо-ћелију 20 kV за ЕТ ТИ и положила кабл од ЕТ до трафо-ћелије. Изведени радови у

назначеној ТС омогућили су да највећи потрошач "Књаз Милош", ради континуираног напајања, први пут стави под напон 20 kV.

Од значаја је податак да су губици на мрежи у првих девет месеци смањени на 12,18 одсто, што је за 2,23 процента мање у односу на исти период претходне године.

У 2008. години планирамо да се за ТС 110/20 kV "Аранђеловац-2" откупи земљиште и изради пројектна документација, изврши реконструкција и припрема за даљинско управљање на ТС 110/35/10 kV "Топола", ТС 20/10 kV "Метеризе" и 35/10 kV "Јерменовци", као и реконструкција ТС 35/10 kV "Букуља" по урађеном главном пројекту, а за ТС 35/10 kV "Забрежје" и ТС "Врбица" припреми неопходна пројектна документација. Планирано је и подизање 12 нових ТС 20(10)/0,4 kV и изградња 8 км нових ДВ 20(10) kV и реконструкција ДВ 35 kV дупли Забрежје, Орашац-Дом у дужини од 70 км.

Користим прилику да колективу честитам нову 2008. годину и пожелим пуно успеха у раду.

● **ГОРАН ЂУРАСОВИЋ**, директор Огранка ЕД Ваљево

Реконструисано 150 км ННМ

- Од важнијих послова које смо обављали у 2007. години поменуо бих изградњу десет трафостаница 10/0,4 kV и 20 километара далековада 10 kV, као и реконструкцију око 150 километара нисконапонске мреже. Започели смо и реконструкцију дела далековада 35 киловолти Уб-Бањани, у дужини од 7 километара и ови радови су у току. У току године много труда је

уложено на смањењу техничких и комерцијалних губитака на електро мрежи, али и на наплати потраживања од купаца за утрошену електричну енергију.

Приоритет у 2008. години имаће изградња нових и реконструкција

▶▶▶ постојећих електроенергетских објеката. Планирали смо да изградимо трафостанице 35/10 kV "Дивчибаре" и "Дивци" и 19 нових ТС 10/0,4 kV. Истовремено ћемо реконструисати далековод 35 kV Осеченица - Дивчибаре, у дужини од око 8 километара.

Поред изградње и реконструкције назначених објеката, предвиђена је изградња далековода у дужини од око 50 километара и, уколико обезбедимо средства, урадићемо и око 150 километара нисконапонске мреже.

● **ВЛАДО ЧТУРИЛО**, директор Огранка ЕД Јагодина

Значајна улагања у нове објекте

- На конзуму општина Јагодина, Свилајнац и Рековац до 1.децембра изграђено је: 5 ТС 10(20)/0,4 kV, 8,8 км далековода 10(20) kV, 0,3 км високонапонских кабловских водова 10(20) kV, 0,9км нисконапонске мреже на бетонским стубовима, а ремонтване су две ТС 10(20)/0,4 kV, 6,4 км далековода 10(20) kV, преко 26км ННМ и 3,3км мешовитих водова. Укупна вредност обављених радова је 65 милиона динара.

У Погону Ћуприја, на конзуму општина Ћуприја и Деспотовац изграђено је шест нових ТС 10(20)/0,4 kV, 2км далековода 10(20)kV и 2км високонапонских кабловских водова 10(20) kV, а ремонтване су: три ТС 35/10 kV, четири ТС 10(20)/0,4 kV, 4км далековода 10(20) kV и 10км НН мреже, док је у Погону Параћин изграђено: 10 ТС 10(20)/0,4 kV, 4,3км далековода 10(20) kV, 2,7км високонапонских кабловских водова 10(20)kV и 12,7км нисконапонске мреже на бетонским стубовима. Током 2007. радници Погона у Ћуприји отклонили су хаварију на ДВ 35kV "Параћин 110" (Главица) - Ћуприја и ТС 35/10 kV "Ћуприја -1 -2 и -4", насталу услед експлозије војног магацина код Параћина.

● **МИЛАН КОЛИЋ**, директор Огранка ЕД Краљево

Уграђено 1.000 електронских бројила

- Као и претходних неколико година, План рада у текућој години имао је развојни карактер. Акцент је стављен на изградњу нових и одржавање постојећих електроенергетских објеката и мреже свих напонских нивоа. Примера ради, на ТС 110/35/10 kV "Краљево-2" замењено је пет струјних мерних трансформатора 110kV а на ТС 110/10 kV "Краљево-5" два таква трансформатора, као и 14 прекидача 10 kV малоуљних са вакумским.

У ТС 35/10 kV "Фабрика вагона" уграђена је целокупна електроопрема, чиме је завршена прва фаза радова, и замењена аку-батерија. Поред тога, уграђена су четири прекидача са даљинском командом (реклезера) и изграђено 11 ТС 10/0,4 kV; положено је три километра кабла 10 kV и реконструисано 15 километара далековода 10 kV. На мрежи ниског напона утрошено је око 2.000 километара подземног проводника X00/0. На 5 ТС 10/0,4 kV код потрошача уграђена су бројила са даљинским управљањем, а 1.000 старих бројила замењено је електронским.

План за 2008. годину је такође амбициозан. Предвидели смо да на ТС 110/35/10 kV "Краљево - 2" уградимо микропроцесорску

С обзиром да је заживео систем заштите животне средине, део средстава намењених за 2008. годину употребићемо за уређење пословног простора нашег Огранка а у складу са захтевима ЕМС.

Запосленима у Огранку наше Електродистрибуције честитам предстојеће празнике са жељом за добро здравље и породичну срећу. Очекујем да ће остати верни својој фирми и да ћемо сви заједно у години која је пред нама постићи још боље пословне резултате, на задовољство купаца и пословних пријатеља.

Захваљујући улагањима у 2007. години на подручју ЕД Јагодина дошло је до смањења губитака у мрежи и смањења прекида у напајању, па ће се такве активности наставити и у 2008. за коју је планирана изградња и ремонт више објеката. Тако је предвиђен почетак изградње ТС 110/10(20)/0,4 "Јагодина-3" и изградња 18 нових трафостаница 10(20)/0,4 kV, 2км далековода 10(20) kV, 8,5км високонапонских кабловских водова 10(20)kV. Такође, у новој години ремонтваће се четири ТС 10(20)/0,4 kV, 22км ННМ на дрвеним стубовима и 13км далековода 10(20) kV. На територији Погона у Параћину планирано је да се изгради 10 нових ТС 10(20)/0,4 kV, 1,5км далековода 10(20)kV и 5,2км високонапонских кабловских водова 10(20)kV, као и да се ремонтује 12км ННМ на дрвеним стубовима.

Са жељом да предстојећи празници донесу пуно радости у домове радника и њихових породица, топло честитам Нову годину и Божић.

заштиту и даљинско управљање и заменимо прекидач 110 kV на трафо-пољу трансформатора Т-2 а на ТС 110/10 kV "Краљево - 5" заменимо прекидач 110 kV на доводу из ТС 220/110 kV "Краљево - 3". На ТС 35/10 "Фабрика вагона" планирали смо израду друге фазе, која подразумева микропроцесорску заштиту и даљинско управљање. Наставићемо и са уградњом бројила са даљинским управљањем и нових електронских бројила.

У Врњачкој Бањи је завршен ремонт трансформатора Т1 на ТС 110/20/10 kV, а за следећу годину је планиран завршетак ремонта трансформатора Т2 на истој ТС. У Рашки су изграђене две ТС 10/04,4 kV (Ново насеље и Мислопоље) а у плану су радови на трафостаницама 35/10 kV Копаоник и Рашка 2. У Новом Пазару уграђено је преко 1.200 SAGEM бројила и реконструисана ТС 35/10kV Кула. У следећој години у Новом Пазару акценат ће бити на смањењу губитака измештањем мерних места и уградњом бројила са даљинским мерењем. Планиран је и ремонт ХЕ "Рашка".

Пред нама су велики празници - Нова година и Божић, те желим да упутим најсрдачније честитке свим запосленим у нашем Огранку и ПД "Електросрбија" у нади да ће нам пословање и у 2008. бити успешно.

● **СЛОБОДАН МИЛОВИЋ**, директор Огранка ЕД Крушевац

Изграђен нови Диспечерски центар

- У складу са расположивим средствима, у 2007. години Огранак ЕД Крушевац је доста инвестирао у изградњу нових објеката. То нам је омогућило да, поред осталог, доградимо два ДВ поља 110 kV са СФ6 прекидачима на ТС 110/35 kV "Александровац", опремимо једно поље 35 kV на ТС 35/10 kV "Ражањ" и два поља 35 kV ТС 110/35 kV "Ћићевац", затим да изградимо ДВ 35 kV Ћићевац - Ражањ, у дужини 10,5 км, са преласком преко Ауто-пута и положимо кабл 35 kV у ТС 35/10 kV "Модрица". Завршена је изградња 40 ТС 10/0,4 kV, а на 10 радови су у току. Такође је урађено 30 км ДВ са кабловским водовима 10 kV и 100 км ННМ, док се радови изводе на још 20 односно 50 км.

Поред ових ЕЕО, на локацији поред Јасичког пута изграђен је нови Диспечерски центар, пуштен у рад савремени систем даљинског управљања и надзора SCADA VIEW 2 по пројекту Института "Михајло Пупин". Прикључене су четири ТС (Ћићевац, Ражањ, Варварин и Појате) и повезане на SCADA - систем, настављена уградња локатора квара реклозер на средњонапонским мрежама, доградња гаража и уређен партерски простор пословне зграде Погона у Брусу, уграђено је хиљаду бројила са даљинским читавањем потрошње код потрошача у категорији "домаћинства" (ради се о планској замени 3.000 бројила бројилима SAGEM) и настављена уградња високонапонских мерних група код велепотрошача.

Зарад побољшања напонских прилика, повећања поузданости напајања смањењем броја и времена трајања прекида, у 2008. години планирамо да доградимо и реконструисамо ТС 110/35/10 kV у Александровцу, завршимо радове на изградњи ТС 35/10 kV "Модрица" са прикључним ДВ 35 kV, извршимо реконструкцију заштите и прилагођење за даљинско управљање ТС 35/10 kV "Крушевац - 3", а уколико буде средстава планирамо и прилагођење даљинског управљања у ТС Кошеви-Купци и Брус-Брзеће, а истовремено ће се обавити радови на припреми система даљинског управљања средњонапонском мрежом.

Што се тиче инвестиционог одржавања, реконструисаће се 30 км далековода и око 70 км ННМ. У плану инвестиција се налази још и изградња 30 нових ТС 10/0,4 kV са прикључним водовима 10 kV, а наставиће се и послови на планској замени бројила.

Нашим радницима, купцима и пословним партнерима срдачно честитам долазеће празнике - Нову годину и Божић, са жељом да им 2008. буде срећна и берифетна.

● **МИЛАН РАКИЋ**, директор Огранка ЕД Лазаревац

Замењено 1.400 бројила у широкој потрошњи

- Ову годину обележиле су разноврсне активности у примарној делатности. Изградили смо 25 ТС 10/0,4 kV и уградили око 150 километара мреже ниског напона и заменили око 1.400 бројила бројилима марке SAGEM код купаца. До краја године завршићемо активности на увођењу система даљинског управљања у ТС 35/10 kV "Лазаревац-2". Важно је напоменути да је управо та трафостаница једна од најстаријих у граду и да се систем даљинског управљања први пут, на овај начин, уводи на нашем подручју. Паралелно са овим пословима извођени су и плански радови на електроенергетским објектима свих нивоа отклањањем недостатака уочених у тим прегледима, а истовремено је обављено раскресивање растиња у заштитној зони електроенергетских објеката.

У 2008. години планирали смо почетак изградње ТС 35/10 kV "Лајковац-2", изградњу 15 нових МБТС 10/0,4 kV и 45 нових СТС 10(20)/0,4 kV. Уградићемо 120 километара мреже ниског напона и

21 километар далековода. Предвидели смо, такође, увођење система даљинског управљања у ТС 35/10 kV "Лајковац", ТС 35/10 kV "Белановица", ТС 35/10 kV "Рудовци", ТС 35/10 "Универзал" и ТС 35/10 kV "Степојевац", као и реконструкцију ТС 35/10 kV "Дудовица" уз увођење система даљинског управљања.

Осим назначеног, у следећој години, у циљу смањења губитака, планирали смо замену свих четвороцифрених бројила на конзуму са петоцифреним бројилима.

Кад је реч о изградњи нових објеката, важно је напоменути да ћемо комплетирати документацију и прибавити потребне сагласности и дозволе за почетак извођења грађевинских радова на ТС 110/20 kV "Љиг" и ТС 35/10 kV "Лазаревац-4". Ради стварања повољнијих услова за рад запослених у нашем Огранку, од посебног значаја је и планирани завршетак пословне зграде.

С обзиром да је у нашој делатности изузетно важна безбедност на послу, то у години која је пред нама првенствено желим свим запосленима у Огранку сигурност и заштиту при раду, добро здравље и пуно радости у породичном и личном животу.

● **СТОЈАН ВАСОВИЋ**, директор Огранка ЕД Чачак

У првом плану - квалитет

- Једно од обележја ове године је значајно проширење конзума ЕД Чачак, коме су припојене ЕД Ивањица и ЕД Сјеница, тако да сада наш Огранак обухвата општине Чачак, Г.Милановац, Лучани, Ивањица и Сјеница. То је територија од 4.000 квадратних километара са око 107.000 купаца електричне енергије. На конзуму има 5.800

километара мреже свих напонских нивоа, три ТС 110/X kV, 36 ТС 35/10 kV и више од 1.500 ТС 10/0,4 kV.

У првих десет месеци ове године, четири ТС 35/10 kV везане су на систем даљинског управљања, а на четири су радови у току. Уграђено је 26 км водова 10kV, а на 48 км радови се још изводе. Под напон су пуштене 21 ТС 10/0,4 kV, а ради се

▶▶▶ на још 27 таквих објеката. У истом периоду реконструисано је скоро 300 км МНН, а губици у дистрибуцији енергије смањени су са 14,68 на 13,60 одсто. Кроз успешну ресертификацију система квалитета ISO 9001:2001 задовољили смо захтеве купаца у квалитету испоручене енергије.

Постигнути резултати су утолико вреднији ако кажемо да је ова година праћена великом неликвидношћу, што је представљало отежавајући фактор у раду. Све то је постигнуто захваљујући залагању свих запослених, који су показали да су спремни и способни

за све изазове у дистрибутивној делатности, на чему им честитам и изражавам велику захвалност. Свим запосленим, пензионерима и нашим купцима желим срећне новогодишње и божићне празнике и пуно здравља, среће и љубави у својим породицама у 2008. години.

Што се тиче активности у 2008. години, настојаћемо да одржимо динамику развоја дистрибутивног система на нашем подручју, с тим што акценат стављамо на одржавање објеката и реконструкцију нисконапонске мреже, како бисмо обезбедили сигурност у испоруци електричне енергије.

● **ВЛАДИМИР ДОГАНЦИЋ**, директор Огранка ЕД Ужице

Допринос развоју туризма

- Запослени у Огранку ЕД Ужице уложили су пуно труда да и у овој години реализују планске задатке. Завршено је неколико капиталних инвестиција: ТС 110/35/10 kV "Златибор-2" је завршена у потпуности као и мешовити двоструки вод 35 kV за главно и резервно напајање ТС 30/10 kV "Златибор-1". Пуштањем у погон ових објеката успели смо да обезбедимо знатно квалитетније напајање Златиборског округа и на тај начин дали смо свој допринос развоју туризма на овом подручју.

Поред ових капиталних инвестиција, у 2007. проширене су и реконструисане ТС 35/10 kV "Рајана" у Косјерићу и ТС 35/10 kV "Слобода" у Бајиној Башти, а изграђено је и 40 километара водова 10 kV и 60 нових ТС 10/0,4 kV.

Већ неколико година губици електричне енергије на нашем конзуму имају тенденцију опадања и крећу се око 13 одсто. Међутим, сматрали смо да још има простора за њихово смањење, нарочито нетехничких губитака. У том циљу интензивно контролишемо купце. Баждарење и замена бројила је, такође, једна од активности које предузимамо на овом плану.

Наши планови за 2008. годину су још амбициознији. Од крупнијих послова, предвидели смо завршетак ТС 110/35/10 kV "Ариље" у Ариљу, проширење и реконструкцију ТС 110/35 kV "Косјерић" у Косјерићу, реконструкцију ТС 35/10 kV "Пожега - 1" у Пожеги и завршетак радова на ТС 35/10 "Севојно-2" у Севојну. Осим тога, започеће изградња 35 kV водова "Севојно-1 - Севојно-2", "Златибор-2 - Рибница" и "Дрина-Рогачица" и изградња три нове ТС 35/10 kV: "Зекићи" у Косјерићу, "Жупа" у Пријепољу и "Бања" у Прибоју. На пољу заштите и управљања, у неколико важнијих ТС 110/35/10 kV и ТС 35/10 kV биће извршена реконструкција релејне заштите и увести аутоматско управљање.

Уз захвалност свим запосленим у Огранку ЕД Ужице за залагање у раду у овој години и са жељом да нам наредна, 2008. година, донесе још веће пословне успехе, свим запосленим у ПД "Електросрбија" желим срећну и успешну нову годину!

● **ДРАГАН ЖИВАНОВИЋ**, директор Огранка ЕД Шабац

Планирано - реализовано

- Иако немамо аналитички обрађене све податке који казују шта је рађено и урађено у овој години, поуздано можемо рећи да је све што је планирано углавном и реализовано. Ову констатацију потврђују, поред осталог, и следеће чињенице.

У 2007. години завршени су грађевински радови на ТС 110/20 kV "Мачванска Митровица" и склопљен је уговор за испоруку опреме за ту трафостаницу. Пуштена је у рад даљинска станица у ТС 35/20 kV "Коцељева" и уграђена микропроцесорска заштита. Уграђено је и неколико реклозера и започето њихово пуштање у систем даљинског управљања. У овој години изграђено је и 30 нових ТС X/0,4 kV и 30 километара нових водова 10 и 20 kV, а реконструисано 100 километара мреже ниског напона.

Као и други огранци, и наш Огранак је План за 2008. годину радио у складу са смерницама које смо добили од ПД "Електросрбија". У складу са препорукама, планирали смо да у следећој години пустимо у рад ТС 110/20 kV "М.Митровица" и две нове ТС у систем даљинског надзора и управљања, као и да

извршимо уградњу вакумских прекидача у неколико ТС 35 и 110 kV. Такође смо планирали доградњу ТС 110/35 kV "Лозница" са новим ћелијама 35 kV, изградњу 35 нових ТС X/0,4 kV и 40 километара водова 10 и 20 kV, да реконструисамо 150 километара мреже ниског напона и уградимо реклозере на мрежу средњег напона.

У 2008. години такође смо предвидели израду пројектне документације за више објеката 35 и 110 kV: ТС 110(35)/20 kV "Владимирци" и "Коцељева" - прелазак ТС са 35/20 kV на 110/20 kV, затим ТС 110/20 kV "Шабац-5" - уградња другог трафоа у постојећу ТС, потом ТС 110/35 kV "Лозница-2" - пројекат нове ТС, за 35/10 kV "Лозница-1" - Лагатор стари - пројекат реконструкције и ТС 110/35 kV "Лозница" - пројекат реконструкције и доградње ТС.

Са уверењем да ћемо и у 2008. години реализовати планиране задатке, запосленим у Огранку ЕД Шабац честитам Нову годину и Божић и желим пуно здравља и среће у личном животу.

Стране уредио: Радослав Гавриловић

Домаћински однос према имовини

И ове године попис основних средстава "по старом", а евентуално администрирање по новој номенклатури кад прођу рокови око усвајања

Обавеза вршења и начин спровођења пописа имовине, потраживања и обавеза, као и усклађивања књиговодственог са ставарним стањем утврђеним пописом, регулисани су Законом о рачуноводству, Правилником о начину и роковима вршења пописа и интерним актима. У поступку спровођења ефеката пописа у пословним књигама непосредно се примењују и прописи о акцизама и порезу на додату вредност. Током 2007. године није било измена у наведеним прописима.

Обвезници пописа су сва правна лица и предузетници који обављају делатност у земљи и иностранству, погони и друге пословне јединице основане у иностранству, као и огранци правних лица у иностранству.

ПД "Електросрбија" д.о.о. је сложено друштво у смислу организационе структуре, па се послови пописа морају добро испланирати и организовати. Због рокова који су обавезујући за усвајање пописа, пописне комисије у "Електросрбији" се морају благовремено формирати. Одлуку о вршењу пописа доноси законски заступник, односно, директор привредног друштва. Такође, директор именује и Централну пописну комисију на нивоу "Електросрбије" д.о.о., док директори огранака и погона именују пописне комисије у својим организационим целинама.

- **Одлука о вршењу пописа је донета крајем октобра 2007. године. Саставни део Одлуке је и Упутство како ће се попис одвијати, с обзиром на сложу организациону структуру нашег друштва. На основу Одлуке и Упутства, образују се централне пописне комисије на нивоу огранака и погона као и посебне пописне комисије које ће обављати попис**

конкретних позиција имовине, потраживања и обавеза. Ове године ће се последњи пут вршити попис имовине, потраживања и обавеза на нивоу свих огранака и погона у којима се води главна књига. За 2008.годину пописи ће се вршити на нивоу огранака који ће бити одговорни за сам ток пописа у својим погонима и нижим организационим целинама, - каже Љиљана Јовићевић, руководилац Сектора за економске послове "Електросрбије" и председник Централне пописне комисије на нивоу целог привредног друштва.

Обавештавање ревизора

Централна пописна комисија је у обавези да на основу Елабората о попису које достављају Централне пописне комисије огранака и погона сачини збирни Елаборат о попису са предлогом Одлука за цело Друштво. Елаборат о попису се мора доставити Овлашћеном представнику оснивача најкасније до 29. јануара 2008. године. Овлашћени представник оснивача ће размотрити извештај о попису и донети одлуку да ли се исти усваја. Након доношења Одлуке, стручне службе Друштва су у обавези да у пословним књигама у року од три дана спроведу ефекте пописа, односно, да прокњиже све вишкове, мањкове, расходе при чему ће се обрачунати и платити порез у складу са актуелним законским прописима.

За организацију и правилност пописа одговоран је законски заступник Друштва тј. директор и лице одговорно за састављање финансијских извештаја. За тачност пописа и извештаја о попису су одговорни чланови комисија за попис.

Сходно важећим прописима обавезно је обавештавање екстерног и интерног ревизора о организацији, роковима и начину вршења пописа. Такође, ревизорима се доставља и коначан извештај у форми Елабората о попису.

Обавеза екстерног ревизора је да присуствује попису залиха. Ревизор бира репрезентативни узорак, односно, магацин у коме ће присуствовати вршењу физичког пописа.

Сви огранци друштва су дужни да физички део пописа заврше до 31.12. 2007. године, с тим што ће се попис хартија од вредности, благајни и новчаних средстава на текућим и пословним рачунима извршити првих дана јануара, одмах после новогодишњих празника. Одмах након тога, пописне комисије огранака и погона приступају изради

► извештаја о попису тако што податке из пописних листа упоређују са књиговодственим стањем и на основу валидне документације дају предлог за ликвидацију. Централној пописној комисији Друштва достављају се крајњи елаборати организационих целина.

Такав посао се и у "Електросрбији" некада радио "ручно" на табацима папира. Сада је коришћењем рачунара и оперативних програма, после рада "на терену" знатно смањен део посла око његове обраде материјала.

- Централна пописна комисија је дужна да на нивоу друштва прегледа сваки елаборат, да за све позиције које нису добро образложене затражи накнадно објашњење и да, уколико сматра да законски прописи нису у потпуности испоштовани, такву позицију искључи из елабората. Елаборат се неколико дана пре 29. јануара, у коначној форми, доставља овлашћеном оснивачу друштва на разматрање. Одлука о усвајању елабората о попису се доноси на скупштини на којој је обавезно присуство шефа рачуноводства Друштва и Председника Централне пописне комисије. Такође, скупштини Друштва могу присуствовати екстерни и интерни ревизор. По правилу, овлашћени представник оснивача тражи мишљење интерног ревизора које му у сваком случају олакшава доношење коначне одлуке, појашњава Љиљана Јовићевић.

Најважнији сегменти пописа у "Електросрбији" су попис основних средстава, попис залиха материјала и попис потраживања од купаца. "Електросрбија" има велика основна средства чија је вредност огромна. Ове године се ради и нова процена вредности основних средстава. Прва процена извршена је 2004. године у складу са међународним стандардима. Процењују се само енергетска основна средства (пословни инвентар, намештај, рачунари, возила које не служе за обављање делатности итд. нису предмет процене). Постојала је намера да се привредна друштва у оквиру ЕПС-а обавезу да ове године изврше попис основних средстава по новој номенклатури, како би и пописом, прелазак на нову номенклатуру био озваничен. Усклађивање са нормама ЕУ подразумева да ЕПС све више треба да личи на друге европске електропривреде. Између осталог, потребно је и да се евиденција основних средстава врши као у електропривредама европских земаља.

Најосетљивији отпис потраживања

- С обзиром да је код нас доста "уситњена", евиденција основних средстава нова номенклатура би омогућила да имовина ЕПС-а буде препознатљива за сваку заинтересовану страну.

Практично би наша средстава требало да се групишу или да се разделе по новој номенклатури. То није мали посао, па су радне групе током целе године правиле нову евиденцију основних средстава. Цео посао требало је да буде крунисан пописом енергетских основних средстава, што би за пописне комисије било доста тешко. У пракси, чланови комисија би се неколико дана пред попис први пут среди са листама које би имале потпуно другачије називе основних средстава. Од те замисли се није одустало, али ће се попис обавити по старим пописним листама а према досадашњој евиденцији, па би евентуално било извршено администрирање истих кад прођу рокови око усвајања - каже Љиљана Јовићевић, председник Централне пописне комисије "Електросрбије".

За "Електросрбију" је јако битан и попис залиха материјала. Имајући у виду да залихе представљају велики део имовине предузећа, то је веома одговоран посао. Ништа мање важан није ни попис потраживања од купаца, пре свега за електричну енергију, пошто сва друга потраживања нису ни близу тог реда величина.

Пописна комисија треба тачно да попише потраживања, по врсти и по њиховом квалитету (као редовна, сумњива или спорна где се већ кренуло у неку процедуру утужења), а најосетљивији део је отпис потраживања. Обавеза пописне комисије је да, потраживања која су ненаплатива, а за то постоје несумњиви докази (предузете су све мере да она буду наплаћена у складу са Законом о рачуноводству и Законом о облигационим односима), предложи за отпис.

На нивоу "Електросрбије" послови пописа су у току у свим огранцима и погонима у којима се води главна књига, што је 18 организационих целина. Будући да је у свакој формирано по 7-8 пописних комисија (обично се формирају пописне комисије за основна средства и инвестиције у току, за потраживања, за залихе...), а да су поједине целине и саме сложене све упућује на велики број ангажованих људи (преко 450). Централна пописна комисија друштва је, истовремено, и Централна пописна комисија управе. Посао пописа у управи је далеко мањег обима, јер иста нема енергетска основна средства и нема потраживања од купаца за електричну енергију.

Крајњи рок за доставу елабората Централној пописној комисији је 21. јануар. Добро урадити посао пописа практично значи домаћински се односити према имовини, што је законска обавеза и према власнику капитала.

М. М. Дабић

Обновљен рад Друштва инжењера и техничара

- Од 244 инжењера и техничара, који су учествовали у анкети, 229 (94,29 одсто) жели да Друштво настави свој рад

После неколико година застоја у активностима, до кога је, између осталог, дошло и због ишчекивања да законодавац правно регулише статусни положај стручних удружења, али и због ангажовања стручњака у колективу у процесу трансформације "Електросрбије" из јавног предузећа у привредно друштво, ових дана је обновљен рад Друштва инжењера и техничара. Иницијативу за оживљавање рада Друштва подржало је Пословодство компаније. Тада је формирана радна група, чији је задатак био да се дефинишу нови задаци Друштва и одреде оквири његовог деловања.

Наглашавајући да обим послова који стоје пред ДИТЕС-ом захтева ангажовање великог броја инжењера и техничара, који ће моћи да испоље креативне способности у складу са својим стручним квалитетима, Технички савет ПД "Електросрбија" препоручио је да се организује анкета и испита колики број људи сматра да треба обновити рад ДИТЕС-а и колико њих имају афинитета и жеље да буду активни чланови ове стручне асоцијације.

Анкета је спроведена, а резултати су саопштени на састанку Извршног одбора у проширеном саставу, који је одржан 28. новембра ове године у Завичајној сали Погона у Трстенику. Информацију о томе сачинио је дипл.ел.инж. Милан Којић и она казује да су у анкети учествовала 242 инжењера и техничара, од којих је 229 (94,62 одсто) одговорило како желе да ДИТЕС настави са радом, а 203 (83,88) учесника су изјавила да и лично желе да буду активни чланови.

На поменутој седници Извршног одбора, чији је домаћин био дипл.ел.инж. Божидар Петровић, директор Погона у Трстенику и председник ДИТЕС-а

од његовог оснивања, усвојен је записник са претходног састанка, а потом су разматрана питања будућег организовања рада Друштва. У том контексту, истакнуто је да сада ДИТЕС треба да има функцију дела развоја у "Електросрбији", као што је већ имају реномиране компаније у ЕПС-у: "Електровојводина" из Новог Сада и Електродистрибуција Београд. Наглашено је, такође, да ДИТЕС очекује и пуну подршку менаџмента за свој будући рад. Усвојен је предлог да даљу функцију до изборне скупштине обавља досадашњи председник ДИТЕС-а Божидар Петровић. Уколико директор "Електросрбије" процени да је потребно наћи замену за председника и потпредседника, он ће то и учинити. Наведене активности су условљене одласком М.Добрића у пензију а по истеку ове године, то чека и досадашњег председника Божидара Петровића.

С обзиром да Друштво инжењера Србије следеће године обележава 140 година постојања и да ће се 31. јануара и 1. фебруара у Београду одржати централна свечаност, Извршни одбор је одлучио да тој манифестацији као гости испред ПД "Електросрбија", односно ДИТЕС-а присуствују Дејан Топличкић, заменик директора "Електросрбије" и Миломир Белчевић, директор Дирекције за управљање, који су учествовали у раду ове седнице.

На основу донетих одлука и датих смерница за будући рад, може се рећи да је на састанку у Трстенику учињен први конкретни корак ка интензивирању делатности ДИТЕС-а, који је у прошлости значајно допринео афирмацији "Електросрбије" и њеном угледу у ЕПС-у.

Р.Г.

ДИТЕС треба да има функцију дела развоја "Електросрбије"

У сусрет потрошачима

За две године рада инфо-центри оправдали постојање, али њихове могућности се још увек не користе довољно

У циљу ефикаснијег информисања грађана пре нешто више од две године у ЕД Краљево и ЕД Трстеник монтирани су говорни аутомати. Преко бројева 036/304-304 (ЕД Краљево) или 032/707-177 (ЕД Трстеник) купац може да добије низ корисних података (нпр. о свом дуговању, или о прекидима у напајању електричном енергијом), али и да на једноставан начин постане самочитач, односно пријави стање на бројилу. Бирањем броја инфо-центра успоставља се веза са говорним аутоматом који упућује купца у основни мени.

Тако се нпр. бирањем тастера «1» добијају информације о задужењу и последњој уплати, а преко тастера «2» о тренутним кваровима и планираним обуставама испоруке електричне енергије. Ово је управо једна од најзначајнијих услуга инфо-центра јер сваки прекид у напајању значи да велики број људи у истом тренутку покушава да успостави везу са диспечерима. Захваљујући могућностима телефонске централе, говорном аутомату се приступа преко 12 линија. То значи да 12 купаца истовремено може да приступи говорном аутомату и добије податке о прекидима. То је с једне стране значајан сервис за грађане, а с друге велико растерећење за диспечера који је, у хаваријским условима кад и иначе има доста посла, веома оптерећен јављањем на телефон и давањем информација.

Од велике користи за купце је и могућност да преко подменија «3» пријаве квар, или доставе стање на бројилу. Ова опција је од значаја посебно за власнике викендица, или бројила који из разних разлога нису приступачни у време читавања. Од значаја за дистрибутивна предузећа је да се даље развија ова функција, јер читавање од "врата до врата" је дангубан и у развијеним земљама готово заборављен начин обрачуна потрошње. Тастером «4» улази се у подмени са информацијама о ценама, тарифама и попустима. У подменију «5» може се успоставити веза са радником ЕД који може да пружи додатне информације.

Позитивна искуства

Директор ЕД Трстеник **Божидар Петровић** каже да говорни аутомат у овом погону функционише без проблема. Редовна дневна обавеза диспечера је да уснимавају распоред планираних прекида у напајању електричном енергијом, као и хаваријске прекиде. Такође се редовно преузимају и пријаве потрошача о кваровима, а грађани користе и могућност да пријаве стање бројила. Директорка за пословни систем огранка Краљево **Милена Радивојевић** каже да Служба за претплатничке односе редовно проверава да ли има пријављених рекламација на обрачуна, као и да прима стање на мерним уређајима. У ЕД Краљево диспечери понекад нису на говорни аутомат редовно уснимавали прекиде у напајању, али директор за технички систем у ЕД Краљево **Бранимир Томић** каже да сада о томе воде рачуна, па се прекиди уснимавају свакодневно а некад и чешће. Он, међутим, истиче да постоји извесна стручна дилема око могућности да грађани на говорни аутомат пријављују кварове, јер поједини кварови могу бити и опасни по живот (као што је нпр. прекинута и пала жица под напоном) и да би зато можда требало такве кварове обавезно пријављивати у телефонском разговору, како би грађанима могла да буду дата и неопходна упутства. То значи да би опција пријаве квара требало да има аутоматско преусмерење на телефон диспечера.

Шеф службе за телекомуникације у ПД "Електросрбија" **Милутин Карапанџић** (који је својевремено и иницирао увођење говорних аутомата и под чијим вођством је овај посао и одрађен) истиче да је неопходно редовно ажурирање информација о прекидима у напајању електричном енергијом: "Само снимање је врло једноставно. Код хаваријских искључења кад се процени да квар не може бити брзо отклоњен, то треба урадити одмах. Тиме ће диспечери бити

знатно мање оптерећени телефонирањем углавном нервозних грађана. Нередовно снимање порука деградира овај начин информисања и знатно смањује интересовање потрошача да на овај начин добију информације. Ако једном добију погрешну, или неактуелну информацију, више неће окренути број call-центра".

Ипак, основни проблем је још увек недовољна информисаност грађана о постојању ове услуге, као и то што још увек има много људи који не умеју да користе овај вид технологије. Многи и даље очекују да успоставе дијалог са службеником, уместо да укуцају неки од тастера. Због тога Карапанџић сматра да треба појачати информисање преко медија, али да повремено треба и штампати упутство за коришћење call-центра и достављати га купцима уз рачун за утрошену електричну енергију. Поред тога, могућности говорног аутомата из техничких разлога још увек нису доступне свим купцима електричне енергије, јер је ова технологија комплементарна само са дигиталним телефонским централама и телефонским апаратима са тонским бирањем. Ипак, дигитализација је будућност телефоније и сигурно да ће овај разлог губити на значају. **"У будућности такође треба размишљати о новим могућностима опције за унос стања бројила, што је посебно интересантно са становишта смањења трошкова читавања. Идеја је да се купцима додели идентификациони број, па да стање уносе сами укуцавањем на телефонској тастатури. Тиме би се аутоматски ажурирала привремена база података и унела у читачке књиге, па читач не би губио време на ове купце",** каже Карапанџић. У међувремену, треба ускладити и терминологију и унифицирати базу података. Тако се купцу који жели да чује своје задужење налаже да унесе петоцифрени евиденциони број - који на рачуну уопште не постоји као такав! Наиме, треба унети последњих пет цифара од евиденционог броја!

Уз све ове субјективне или техничке недостатке, јасно је да су говорни аутомати техничко достигнуће које може да пружи многе информације и погодности купцима и тиме побољша информисање јавности, као и ефикасност пословања електродистрибутивних компанија. Сигурно је да машине никада неће моћи, нити треба, да замене човека, односно непосредну комуникацију између купаца електричне енергије и њиховог дистрибутера и снабдевача, али могу обема странама да поједноставе обављање многих послова.

Радмила Весковић

● Боље снабдевање тарифних купаца

- У току минуле јесени изграђено седам нових трафо-станица и ремонтан део дистрибутивне мреже

На конзуму Погона у Трстенику, у наредном периоду биће знатно боље, квалитетније и сигурније снабдевање купаца електричном енергијом, јер су у току ове године обављени сви неопходни радови на одржавању мреже у дистрибутивном систему, а изграђено је и више нових објеката. С обзиром да смо раније писали о ономе што је рађено у првој половини године, овог пута ћемо рећи само оно што је урађено ове јесени.

Премда временске прилике у октобру и новембру, када је пао и први снег, нису биле повољне за радове на терену, радници Трстеничког погона су обавили многе послове предвиђене Планом реконструкције мреже и изградње енергетских објеката. Управо у тим месецима подигнута је ТС "Оџаци-1", снаге 250 kWа и стубно-бетонска ТС "Оџаци-7". Истовремено се радило на изградњи трафостанице "Глободер-7" и реконструкцији две зидане трафостанице у граду Трстенику: "Колонија-3" и "Др Милуновић".

Како смо сазнали непосредно пред закључење овог броја листа, ове јесени, поред назначених објеката, подугнуте су и две стубно-бетонске трафостанице "Глободер-11" и "Горњи Дубич - 1". ТС "Глободер - 11" је изграђена за потребе новоотвореног водовода у селу. Вредност радова, које је делимично финансирала општина Крушевац, износи око пола милиона динара. У Доњем Дубичу замењена је дотрајала ТС типа "кула", чиме је стабилизван далековод од Доњег до Горњег Дубича. Тај посао, вредан око 450.000 динара, извршен је у режији Погона у Трстенику. За напајање ТС "Глободер - 7" изграђен је мешовити вод самоносивим снопом средњег напона, док је мрежа ниског напона од ТС "Глободер - 1" до ТС "Глободер - 7" ремонтанана. Последњих дана новембра завршен је ремонт нисконапонске мреже у Комарану, а такви послови у Великој Дренови се приводе крају.

Захваљујући изградњи нових трафостаница и модернизацији мреже, Погон у Трстенику се не само добро припремио за предстојећу зиму, већ је смањио губитке на мрежи и побољшао напонске прилике и на тај начин обезбедио боље и сигурније снабдевање тарифних купаца.

Р.Г.

Погон у Трстенику: Све спремно за зиму

За запослене - акције у висини од 200 евра по години стажа

Бесплатна подела акција је тема о којој ових дана многи причају: сељаци, домаћице, средњошколци, пензионери, па наравно и ми, запослени у јавним предузећима. Како и не би када акције куцају на врата јер је Предлог закона о праву на бесплатне акције у скупштинској процедури и очекује се да буде донет до краја године.

По предлогу Закона, право на бесплатне акције имају грађани и запослени и бивши запослени у јавним предузећима.

Да ли је 200 евра довољно?

Пошто Закон прописује немогућност остваривања права на пренос акција без накнаде по два основа, односно запослени и бивши запослени који право на бесплатне акције остваре као грађани не могу то право остварити и као запослени, то ћемо се у овом тексту задржати на правима која имају запослени, јер нас то у овом тренутку више интересује.

Ко се сматра запосленим и бившим запосленим

По одредбама Закона, запосленима и бившим запосленима сматрају се лица која су запослена или су раније била запослена у 6 јавних предузећа, међу којима је и наше ЈП "Електропривреда Србије", да су навршила 18 година живота закључно са 31. децембром 2007. године и да су на дан стицања статуса носиоца права била уписана у бирачки списак, да су на дан 30. јуна 2007. године била држављани Републике Србије, да су на дан 30. јуна 2007. године имала пребивалиште на територији Републике Србије, односно статус привремено расељеног лица са Косова и Метохије, да право на акције без накнаде нису на било који начин остварили у целости и делимично у складу

са Законом о својинској трансформацији или Законом о приватизацији.

Бившим запосленим сматрају се и пензионери а за ЕПС и запослени и бивши запослени у ЈП "Електромрежа Србије", ЈП за подземну експлоатацију угља "Ресавица", ЈП "Копови" Косово, ЈП "Термоелектране" Косово и ЈП "Електрокосмет".

Која права имају запослени и бивши запослени

Запослени и бивши запослени имају право на пренос без накнаде акција и то у висини од 200 евра по пуној години радног стажа, а највише за 35 година. Треба нагласити да је овде реч о два права, прво је право стицања бесплатних акција, а друго је право да се њима тргује, односно продају на берзи. Ако испуњавамо услове за стицање бесплатних акција, од државе ћемо добити потврду да имамо то право, а када је реч о остваривању права на трговање акцијама, држава односно нека од њених институција ће нам рећи када имамо право да, ако хоћемо, наше бесплатно добијене акције које номинално вреде толико и толико изнесемо на берзу, продамо и добијемо новац.

Како ће се продавати јавна предузећа

Ова предузећа су подељена у две групе. Једну чини НИС и ЈАТ, а другу остала четири.

У НИС-у и ЈАТ-у ће се стратешком партнеру продати већински капитал, а 15 % акција ће се бесплатно поделити грађанима, док остале остају власништво државе. ЕПС, "Телеком", Аеродром и "Галеника" би се продавали по систему: 15 % путем иницијалне јавне понуде на берзи, 15 % би се поделило грађанима и садашњим и бившим запосленим у тим предузећима, а остало остаје држави. Иницијална понуда акција представља уствари докапитализацију. Петнаест одсто акција се износи на берзу, па када се утврди њихова тржишна цена, онда ће грађани (и запослени) који су добили њихове бесплатне акције моћи са њима да изађу на берзу.

Рок за пренос акција

Пренос акција без накнаде запосленима и бившим запосленима врши се у року од шест месеци по спроведеној приватизацији. Од тренутка евидентирања, првих 6 месеци запослени не смеју располагати акцијама које су добили нити користити право на поклон акција.

Поступак остваривања права

Влада Републике Србије ближе уређује поступак евиденције запослених и бивших запослених, начин одређивања процењене тржишне вредности акција, као и поступак исплате акција.

Ова решења дата су у предлогу Закона. Пошто ће Закон до штампања листа највероватније бити усвојен, могуће је да коначан текст буде другачији. Уколико се то догоди, о изменама ћемо вас обавестити у наредном броју нашег гласила.

Ђорђе Павловић

Најбољи на литерарном конкурс награђени у Бајиној Башти

После скоро два месеца активног рада на спровођењу литерарног конкурса "Енергија и природа моји пријатељи", најбољи аутори према, оцени стручног жирија добили су заслужене награде. На пригодној свечаности, одржаној 4. децембра у хотелу "Језеро" у Врњачкој Бањи, у присуству аутора, њихових наставника, медија, родитеља и представника школа, младим талентима и предметним наставницима, директори ПД "Електросрбија" и ПД "Дринско-Лимске ХЕ" Десимир Богићевић и Василије Павићевић уручили су бицикле.

Да подсетимо, пропозиције литерарног конкурса са позивом за учешће, "Електросрбија" Краљево је послала на адресе више од 310 основних школа на територији конзума ове компаније. Уз помоћ и ангажовање пет школских управа (Краљево, Ужице, Ваљево, Крушевац и Чачак) до почетка новембра прикупљено је укупно 376 ликовних радова из 74 основне школе.

На свечаној додели награда за најуспешније литерарне ствараоце на конкурс "Енергија и природа моји пријатељи" на нивоу целе Србије која је организована 14. децембра у Београду од 60 пристиглих радова из 11 привредних друштава Електропривреде Србије, након новог круга оцењивања од стране стручног жирија изабрано је 10 најквалитетнијих радова чији су аутори такође награђени вредним даровима.

Међу десет најбољих радова у Србији своје место су пронашла и два аутора са конзума "Електросрбије": Јелена Лазић из Осечине и Александра Бабић из Сталаћа

Добитници десет равноправних награда на управо завршеном литерарном конкурс су: Павле Пешић, 6. разред, ОШ Јован Курсула - Варварин, Јелена Лазић, 6. разред, ОШ Браћа Недић - Осечина, Анђела Маџић, 7. разред, ОШ Доситеј Обрадовић - Ћићевац, Ксенија Бенић, 5. разред, ОШ Душан Јерковић - Ужице, Никола Мирковић, 3. разред, ОШ Рудовци - Рудовци, Наташа Станојевић, 7. разред, ОШ Доситеј Обрадовић - Ћићевац, Александра Бабић, 8. разред, ОШ Војвода Пријезда - Сталаћ, Јелена Брзаковић, 4. разред, ОШ Бане Миленковић - Ново Село, Милица Ралевић, 4. разред, ОШ Бане Миленковић - Ново Село и Александра Тодоровић, 6. разред, ОШ Танаско Рајић - Чачак.

ШТЕДИМ ЕНЕРГИЈУ

РОЂЕН У 20. ВЕКУ ИМАМ ВИЗИЈУ НЕКУ
О ЕНЕРГИЈИ ИЗ АТОМА, ОПСЕДНУТ САМ ТИМЕ,
ЕНЕРГИЈОМ ВЕТРА, СУНЦА, ТАЛАСА И ПЛИМЕ.

ДОК СВЕ ТО НЕ СМИСЛИМ, МОРАМ ОВУ
ЕНЕРГИЈУ ДА ШТЕДИМ, ЈЕР ЈЕ СВЕ МАЊЕ ИМА
А СВЕ ВИШЕ ТРЕБА СВИМА!!!

У ДВОРИШТУ МИ СВЕТЛЕ "ВЕШТИЦЕ И МЕТЛЕ"
НА СОЛАРНУ ЕНЕРГИЈУ, ЈЕР ШТЕДИМ СТРУЈУ.

У ХОДНИК САМ НАМЕСТИО
НЕОНКУ ПЛАФОНКУ,
УЗ ЛАМПУ УЧИМ
А КАД НАУЧИМ, ЛАМПУ ИСКЉУЧИМ.

ВОДУ У БАЗЕНУ, СУНЦЕ МИ ГРЕЈЕ,
ДОК ПЛИВАМ ОНО МИ СЕ СМЕЈЕ.

КАО ДА МИ КАЖЕ,
ТИ СИ ПАВЛЕ ПРАВИ ПИРОЋАНАЦ
,А ЈА ЈОШ ГОРИ
ВЛАСОТИНАЧКИ ВАРВАРИНАЦ!

ЧАЈ И МЛЕКО КУВАМ НА ПЛИН,
ЕТО ТАКО ЈА ЖИВИМ!!!
ЖИВОТНУ ЕНЕРГИЈУ НЕМИЛИЦЕ ТРОШИМ
А СВУ ОСТАЛУ ШТЕДИМ!!!

ПАВЛЕ ПЕШИЋ

ОШ Јово Курсула, Варварин, 6. разред

"Пријатељи ЕД Трстеник"

Поводом свечане предаје Легата ЕД Трстеник "Завичајни уметници" Завичајном одељењу Народне библиотеке "Јефимија" у Трстенику, у Ликовном салону Дома културе овог града приређена је изложба под називом "Пријатељи ЕД Трстеник". Изложени су радови 30 завичајних уметника као и вајарска дела академика Светислава Арсића Басаре и Драгише Обрадовића.

Ова изложба окупила је на једном месту велики број радова ликовних уметника које повезују нити пријатељства, сарадње и завичајне припадности трстеничком крају. Она је истовремено мали израз уздарја за велики труд који је директор ЕД Трстеник Божидар Петровић уложио на окупљању и афирмисању ликовних стваралаца и скромни дар уметника и организатора изложбе човеку који је навршио свој радни век у "кући струје" у Трстенику, где је, са својим сарадницима, поред бриге о светлостима електрике бринуо и о светлостима људског духа у нашем завичају, - као што је то надахнуто рекао у својој уводној речи приликом отварања изложбе Верољуб Вукашиновић, управник Народне библиотеке "Јефимија".

О ликовном стваралаштву и значају Легата говорио је Светислав Арсић, један од најстаријих интелектуалаца у завичају који се превасходно бави историјом уметности и хеленистиком. Он је имао част и да отвори изложбу.

У име уметника чији су радови изложени, бираним речима гостима се обратио Миодраг Бајић, редовни професор Факултета примењених уметности у Београду. Он је истакао да је већ при првом сусрету са ЕД Трстеник био фасциниран амбијентом и богатством уметничких дела завичајних и других уметника која се налазе у екстеријеру и ентеријеру пословне зграде и изразио задовољство што су се на овој изложби на једном месту нашли радови од академика и професора уметности, преко академских сликара до аматера и што је све уклопљено у целину коју повезује принцип завичајности.

Наглашавајући да је после две деценије систематског улагања, прикупљања и чувања радова завичајних уметника створена збирка од 195 дела која чини Легат, председник Синдиката Зоран Михајловић је, поред осталог, рекао до је дошао тренутак да се оствари жеља запослених у ЕД Трстеник и да се Легат са одговарајућим документарним

материјалом трајно повери на бригу и чување Народной библиотеци "Јефимија". Зоран Михајловић је изразио топлу захвалност Организацији синдиката и ПД "Електросрбија" који су поред моралне подршке, улагали и материјална средства и на тај начин нам помогли да истрајемо у овом племенитом послу.

У име Народне библиотеке "Јефимија", поклон је примио Иван Величковић, библиотекар Завичајном одељења, који је такође један од аутора уметничких дела у Легату.

Р.Г.

Правник вам одговара

• Који су државни и верски празници

Запослени Радомир Дреноваковић из Погона Параћин пита: За које се државне и верске празнике не ради?

У новембру месецу ове године донет је Закон о изменама и допунама Закона о државним и другим празницима у Републици Србији. Према одредбама овог Закона државни празници су:

Сретење Дан државности Србије који се празнује 15. фебруара у спомен на дан када је на збору у Орашцу, 1804. године, дигнут Први српски устанак и дан када је у Крагујевцу 1835. године издат и потврђен први Устав Књажевства Србије.

Нова година која се празнује 1. и 2. јануара.

Празник рада који се празнује 1. и 2. маја.

Дан победе који се празнује 9. маја.

У Републици Србији празнују се и верски празници:

Први дан Божића (7. јануар)

Васкршњи празници, почев од Великог петка закључно са другим даном Васкрса.

Запослени имају право да не раде у дане следећих верских празника:

Православци - на први дан крсне славе;

Католици и припадници других хришћанских верских заједница на први дан Божића и у дане Ускршњих празника, почев од Великог петка закључно са другим даном Ускрса, према њиховом календару;

Припадници исламске заједнице на први дан Рамазанског бајрама и први дан Курбанског бајрама; Припадници јеврејске заједнице на први дан Јом Кипура.

У Републици Србији празнује се радно Свети Сава, Дан духовности 27. јануара и Видовдан, спомен на Косовску битку, 28. јуна.

У дане државних и других празника не раде државни и други органи, привредна друштва и други облици организовања за обављање делатности или услуга, осим на Дан победе, који се празнује радно.

Ако један од датума када се празнују државни празници падне у недељу, не ради се првог наредног дана. Уколико, међутим, један од датума када се празнују верски празници пада у недељу, померања нема и првог наредног дана се ради. Ово се односи искључиво на Божић и крсну славу, с обзиром да Васкрсувек пада у недељу, па Закон зато и одређује да се не ради од Великог петка, па закључно са другим даном Васкрса.

Ђорђе Павловић, дипл. правник

Професор Миодраг Бајић говори на изложби

Даваоци крви поново у акцији

Традиционално у првој недељи децембра ДДДК "Електросрбије" Краљево коју чине добровљни даваоци крви из ЕД Краљево, "Електромонтаже" и Управе, успешно је спровело још једну акцију добровољног давања ове драгоцене течности. Дежурне екипе краљевачке Трансфузије прикупиле су у згради Електродистрибуције Краљево 97 јединица крви, што је изузетан успех. Акцију су поред чланова ДДДК "Електросрбије" који су били најбројнији, помогли даваоци из ЕД Јагодина, ЕД Ваљево, ЕД Нови Пазар, ЕД Крушевац али и хумани

Успешна акција

In memoriam

ВЕСНА РАДОЈЕВИЋ
(3.8.1960. - 3.12.2007)

После краће и тешке болести, у ужичкој болници је 3. децембра преминула Весна Радојевић, радник Електродистрибуције Ужице. Сахрањена је 4. децембра 2007.г. на гробљу Доварје, у присуству родбине и многобројних пријатеља и колега.

Весна Радојевић, дипл.инж.ел, рођена је 3. августа 1960. године у Бајиној Башти. По завршетку Електротехничког факултета у Београду, на одсеку за телекомуникације 1986.г, започела је радни век у Рачунском центру "Први партизан" где је радила на пословима систем инжењера. Од 1991.г. прелази у ЈП ПТТ, након тога ради у "Фротекс"-у и кратко у ПП-МДД "Синтер". У јануару 1998.г почиње да ради у ЈП "Електродистрибуција Ужице", на месту руководиоца Центра за интегрални информациони систем и комуникације, на којем остаје до своје смрти.

Запослени у "Електросрбији" и Електродистрибуцији Ужице памтиће је као вредног и поузданог радника и доброг руководиоца. Они који су с њом непосредно сарађивали увек ће је се сећати као ведре и веселе особе, спремне на шалу, често и на свој рачун, али и као великог човека и пријатеља спремне да саслуша, да савет и пружи подршку и помоћ. Дуго, дуго ће нам се причинјавати њен корак који одзвања ходником.

људи из Магнохрома, Фабрике вагона, ЗЦ Студеница, Дома културе Рибница, Тргомена, Чистоће, Железница Србије, Прве Петолетке, СУП-а Краљево, Путева и Водовода.

Сви учесници су добили скромне поклоне и пригодне захвалнице а организатори акције су након Нове године најавили и нова окупљања у циљу обезбеђивања драгоцене течности.

П.М.

Последњом, трећом по реду акцијом, испуњен је овогодишњи план рада Друштва добровољних давалаца крви при Огранку ЕД Крушевац, који има укупно 142 члана.

У акцији, организованој крајем новембра, учествовало је 38 радника ЕД Крушевац и 4 пензионера: Десанка Стевановић, Звонимир Милојевић, Дамјан Ђирић и Мирослав Ракић. Као и раније, и овог пута је било нових чланова: први пут крв је дао Бобан Младеновић из Погона Варварин, а вену је отворио и Срећко Марковић из Електропривреде Обилић.

- Можемо бити задовољни одзивом јер су крв дала 42 радника међу којима су 4 наша пензионера, - каже Миланка Мијајловић, секретар Друштва добровољних давалаца крви при ЕД крушевац. - Следећу акцију планирамо да организујемо у марту идуће године.

После акције, за све добровољне даваоце крви ЕД Крушевац је организовала ручак.

Р.Г.

Природа је део мене

Снежана Раковић Костић је рођена 1956. године у Гучи. Основну школу завршава у Гучи а средњу Електроенергетску у Београду а одмах након дипломирања, 1982. враћа се у Гучу и започиње свој радни однос у локалној електродистрибуцији.

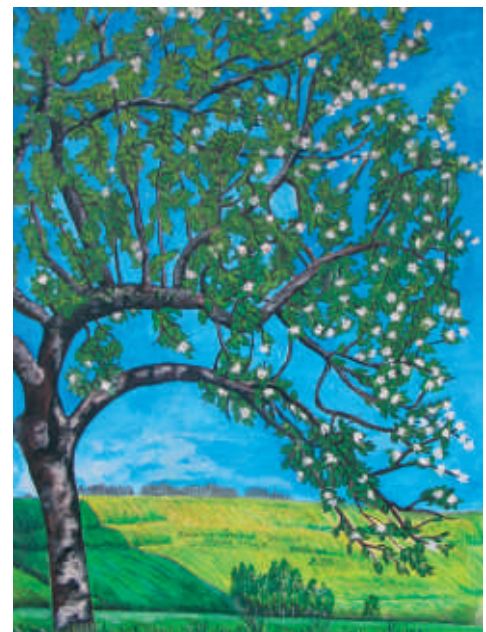
Најпре је радила као пројектант и обављала надзор објеката 35 и 10 kV. Од 2001. до марта ове године била је референт за надзор, инвестиционо одржавање и услуге а тренутно ради на пословима погонског инжењера за надзор и развој. Удата је и има две ћерке, Марију и Теодору.

Сликарством се бави од 1997. године. Почела је да ради на стаклу и дрвету а сада користи искључиво уље на платну. Теме су јој углавном природа и мртва природа као и етно мотиви. Уосталом, Снежана често говори да је природа део њене личности а да је сликање пут у небо у град светлости. Најчешће слика

ноћу и уз музику. До сада је самостално излагала у Гучи и Тополи а учествовала је на неколико заједничких изложби широм Србије. Добитник је награде за сликарство на завршној смотри Савеза аматера Србије у Зајечару 2004. године а и ове сезоне има свој рад испред Моравичког округа на смотри у Ковину. Члан је Удружења самоуких сликара и вајара "Драгачево". Живи и ради у Гучи.

"Соба моје баке", јул 2006. - уље на платну, 60x80

"Процветала јабука", фебруар 2006. уље на платну, 45x60

Поштоване колеге,

"Електросрбија" има готово 3500 радника. Многи од нас се, наравно, и не познају међу собом и можда никада не буду у прилици да се рукују, поразговарају или евентуално поново виде. Свако од 3500 радника је личност за себе, специфична по својим карактерним особинама, размишљањима, раду и резултатима али и још по нечему...

О том, још по нечему, ми ћемо проговорити у следећих неколико редова.

Вишемесечном упорношћу наше бивше колегинице, сада пензионерке, Љубице Зарић Бојовић, која је неколико пута иницирала разговор на тему уметничке стране у листу "Електросрбија" заједно смо дошли на једну, занимљиву идеју.

Наиме, жеља нам је да све наше колеге које се аматерски баве поезијом, прозом, сликарством, уметничком фотографијом, карикатуром, сатиром или неком другом врстом уметности, нађу своје место на странама наше "Електросрбије". У бројевима који следе, објављиваћемо кратке биографије и делиће уметничког опуса свих радника наше компаније који на тај, префињени, начин имају шта да нам кажу. Ово је позив за све оне знане и незане уметнике аматере широм нашег Привредног друштва, да заслугом свога дела, добију место у историји листа "Електросрбија". Надамо се да их има доста и да ће ова рубрика да буде дуговечна. А биће их након почетка овог пројекта можда још и више...

Редакција

Манастир ФЕНЕК

Манастир Фенек са црквом посвећеној пребодобној мученици Параскеви, смештен је у равничарском делу доњег Срема, југозападно од Земуна, близу Саве, недалеко од села Јакова. Манастирски комплекс чине црква са звоником, коначи са три стране цркве и капела.

Легенда која живи у народу каже да су оснивачи ове светиње Стефан и Ангелина Бранковић, у другој половини 15. века. Међутим, први запис налазимо у минеју 1563, из пера јермонаха Захарија. Грађен је у духу традиције српске средњовековне архитектуре.

На прелазу из 18. у 19. век манастир Фенек је поприште важних историјских збивања. Ту су се, наиме, 1788. састали кнез Алекса Ненадовић и аустријски цар Јосиф а 1813. месец дана провели су Карађорђе и његов син Алекса. Након слома Првог српског устанка па до 1815. овде су боравили студенички калуђери с моштима Стефана Првовенчаног.

Црква је омалтерисана једнобродна грађевина, зидана од опеке, са полукружном апсидом исте висине као и наос. На западној страни је високи транспортни барокни звоник. Црква је пресведена полуобличастим сводом, а унутрашњи зидови украшени су конзолним пиластрима. Својом архитектонском композицијом припада типу барокних сакралних грађевина.

Иконостас цркве манастира резао је 1798. познати новосадски дуборезац Аксентије Марковић, стваралац

високог уметничког и занатског знања и вештине. Познат је по изради иконостаса Саборне цркве у Карловцу, Успенске и Алмашке у Новом Саду, сеоске цркве у Беочину, Успенске у Земуну и Вршцу и др. Висок класицистички конципиран иконостас олтарских преграда са четири зоне садржао је својевремено 37 икона, од којих је до данас сачувано 34. Иконостас је страдао и у I светском рату, када су аустријски војници уништили царске и бочне двери и крст са врха иконостаса. Нова страдања доживео је и 1942. године.

Р.Г.

КО ЗИМИ ВИШЕ ЦВОКОЋЕ

Научници кажу да су жене осетљивије на хладноћу и да им зими више цвокоћу зуби него мушкарцима. То је зато што се природа потрудила да због продужења врсте доњи део њеног стомака одржи топлим. У тај део тела организам вуче топлоту из руку и ногу. Осим тога, осећај хладноће појачава и низак крвни притисак као и проблеми са штитном жлездом. Када штитна жлезда не функционише добро, метаболизам (размена материја)

Да ли знаш...

се одвија спорије и омета производњу топлоте. Да би тело могло да произведе довољну количину топлоте, у хладне дане, у исхрану треба уврстити што више намирница богатих витамином Е. Тај витамин се налази у маслиновом уљу, уљу од пшеничних клица, семену сунцокрета и орасима, али и у млечним и скоро свим интегралним производима.

Р.Г.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

ВОДОРАВНО: 1. Вододелница између двају речних сливова, 7. Узваник, 11. Мала игла, 12. Врста зимзеленог храста, 13. Чистити водом, 14. Наша република, 15. Часови, 16. Терен, земљиште, 17. "Цар" животиња, 18. Рукометни клуб (скр), 19. Пројекат пута, 21. Металуршки комбинат (скр), 23. Вођење са места, 26. Четврти и први самогласник, 28. Украјинска народна игра, 29. Ауто-ознака за Краљево, 31. Холивудска глумица, натали, 33. Привремен, 34. Одгајивач паса, псетар, 36. Корисник стана, 38. Сазревати, 39. Мотка зашиљена на једном крају, 40. Присталица клерикализма, 41. Дрво слично бору, 42. Опори плод дрена.

УСПРАВНО: 1. Ребраста тканина, 2. Пољопривреда, 3. Име певача Пејаковића, 4. Италијанска глумица, Моника, 5. Очеви, 6. Шесто и прво слово азбуке, 7. Символ државе, 8. Амерички глумац, Рајан, 9. Вашар, 10. Травчица, 12. Пресечено место, прорез, 14. Име некадашњег фудбалера "Партизана" Шћеповића, 16. Химна свецу у православној цркви, 19. Аутор, 20. Упишите: ањ, 22. Градић у Славонији, 24. Ознака за дециграм, 25. Клинови, 27. Творац, 30. Место код Вршца, 32. Ексцентрички шпански писац, Салвадор, 34. Планина у Херцеговини, 35. Урликање, 37. Који припада нама, 38. Рђаве, неваљале, 40. Ауто-ознака за Крањ.

1	2	3	4	5	6		7	8	9	10
11						12				
13					14					
15				16			17			
	18			19			20		21	
22		23	24				25			
26	27		28				29	30		
31		32		33			34			35
36			37			38				
39					40					
41					42					